

УДК 821.161.2

Форми та функції інтертекстуальності в поезії Юрка Покальчука

Лариса Вікторівна Макаренко

КАНДИДАТ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК
ДОЦЕНТ КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
СЕВАСТОПОЛЬСЬКОГО МІСЬКОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
e-mail: Larisa-Sevast@ya.ru

Каріна Миколаївна Івченко

СТУДЕНТКА 5 КУРСУ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
СЕВАСТОПОЛЬСЬКОГО МІСЬКОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
e-mail: karina.ivchenko.2013@mail.ru

У статті йдеться про форми інтертекстуальності та їх функції в поетичній збірці Юрка Покальчука «Не наступайте на любов...». Через аналіз різних форм актуалізації «чужого слова» у творчості Юрка Покальчука простежується безперервний полілог митців різних епох.

Ключові слова: інтертекстуальність, гіпертекстуальність, паратекстуальність, алюзія, ремінісценція, цитата.

Постановка проблеми. Інтертекстуальність на сьогодні є однією з актуальних проблем літературознавства, філософії, лінгвістики. Аналіз міжтекстових зв'язків суттєво впливає на осмислення як конкретних творів, так і літературного процесу загалом. Категорія «інтертекстуальність», уведена в науковий обіг Ю. Кристєвою та пов'язана з роботами «Проблеми змісту, матеріалу та форми у словесній художній творчості» М. Бахтіна, «Курс загальної лінгвістики» Ф. де Соссюра та «Поетика. Історія літератури» Ю. Тинянова, стала однією з визначальних у літературі постмодернізму. Незважаючи на неоднозначність та суперечливість поняття «інтертекстуальність», науковцями були визначені прояви інтертекстуальності в літературі, створені класифікації інтертекстуальних елементів і міжтекстових зв'язків (Р. Барт, Ж. Женетт, Ж. Дерріда, Ю. Лотман, П. Тороп, Н. Фатєєва та ін.), встановлено різницю між постмодерністською та допостмодерністською інтертекстуальністю (Д. Затонський, М. Липовецький). Велику увагу дослідженню інтертексту та інтертекстуальності у сфері художнього дискурсу приділяють і вітчизняні літературознавці

(О. Астаф'єв, Н. Беляєва, М. Ігнатенко, Н. Корабльова, М. Сорока).

У нашому дослідженні термін «інтертекстуальність» розуміємо у вузькому значенні як використання компонентів будь-якого тексту (чи текстів) у структурі художнього твору й міжтекстові відносини, що виникають на цій основі й сприяють реалізації авторського задуму, активізують читачке сприйняття.

Водночас слід зазначити, що на сьогодні обмаль праць, у яких було б здійснено аналіз міжтекстової взаємодії у творах сучасних українських авторів, зокрема, інтертекстуального прочитання потребує лірика Юрка Покальчука, яскравого представника літератури кінця ХХ – початку ХХІ століття, що й зумовлює **актуальність** даної роботи.

Поетична збірка Юрка Покальчука «Не наступайте на любов...» (2008) вражає багатогранністю поетичних форм, поліфонією моральних та естетичних оцінок, величезною авторською ерудицією, своєрідністю висвітлення проблем людського буття. Особливого розмаїття ліриці поета надає звернення до різних форм і засобів інтертекстуальності, за допомогою яких формується індивідуально-стилістична образність цього оригінального художника слова.

Мета статті – встановити особливості художнього втілення інтертекстуальності в поетичній збірці «Не наступайте на любов...» Юрка Покальчука. На нашу думку, аналіз різних форм актуалізації «чужого слова» у творчості Юрка Покальчука допоможе знайти стратегію аналізу сучасної поезики – простежити безперервний полілог митців різних епох.

На основі текстуального аналізу вказаної збірки Юрка Покальчука було виділено три напрямки міжтекстової взаємодії: письменник активно звертається до античної міфології, Біблії, творів світової («Голий король» Г.К. Андерсона, «Мауглі» Р. Кіплінга, «Робінзон Крузо» Д. Дефо, «Ромео і Джульєтта», «Отелло» У. Шекспіра, «Ельдорадо» Е.А. По, «Дон Кіхот» М. де Сервантеса та ін.) й української літератури (творчість Лесі Українки, М. Коцюбинського, Панаса Мирного, Т. Шевченка, О. Олесь, П. Тичини, Юрія Клена, М. Рильського, О. Забужко, Ю. Андруховича). Відповідно, реципієнт мусить бути обізнаним із транстекстуальними кодами української та світової літератур.

На генетичному рівні інтертекстуальність у ліриці письменника має різні форми: це алюзії та ремінісценції (з релігійною, міфологічною та літературною підосновами, що базуються на реаліях вітчизняної та світової історії, іменні алюзії, алюзії-заголовки), присвяти, цитати, епіграфи, переклади й пародії. Усі форми «чужого слова» носять конструктивний характер, бо беруть участь у генеруванні нових смислів.

Нами виявлено, що основною особливістю прояву інтертекстуальності в збірці «Не наступайте на любов...» Юрка Покальчука є «сплавлення» більшості інтертекстуальних форм, а саме цитат, алюзій, ремінісценцій, епіграфів, пародій, перекладів і присвят. Це дозволяє вводити в структуру знову створюваного тексту значну за обсягом інформацію про поетичну й культурну пам'ять, яка наділяється смислоутворюючою функцією.

Як уже зазначалося, **алюзія** є однією з форм реалізації інтертекстуальності, яка відрізняється від інших компактністю передачі об'ємної інформації прецедентного тексту і, таким чином, становить важливий чинник інформації, що сприяє збагаченню новоутвореного тексту. Разом з тим слід зважати, що перехід художнього коду із прецедентного до нового тексту супроводжується деякими змінами його змісту. Це пояснюється, перш за все, тим, що запозичений елемент переосмислюється в новому оточенні згідно зі специфікою цього оточення.

У ліриці Юрка Покальчука алюзія репрезентована класичними різноджерельними виявами. У єдиному культурному просторі знаходяться тексти, які володіють певним «авторитетом», набутим у результаті чинної в конкретному культурному середовищі традиції сприймати їх як джерело безумовних закономірностей. Зокрема, таким текстом є Біблія. Алюзії з релігійною підосноваю сприяють створенню «універсуму тексту» (Ж. Дерріда) тому, що цей текст функціонує в якості постійного інтертексту. Наприклад: «*Це Божий дар // І застороги знак // Щоб берегли <...> Як пан Бог накаже //*

Так буде з нами» [4, с. 26], або «*Пошли мені Боже іншого // Щоби йшов з ліхтарем як я <...> Пошли Боже світла кожному // Щоби йшов з ліхтарем також»* [4, с. 25].

У поетичному доробку Юрка Покальчука присутні іменні алюзії як на позначення біблійних постатей: «*І встигнути подякувати Всевишньому // За те що живу і люблю»* [4, с. 43]; «*Він був Змії а мене звали — Адам <...> Я шукав свою Єву Єдину»* [4, с. 9]; «*Я не знав // Що це ти // Я чекав пришестья Месії <...> І ось на дванадцятій // Ні на восьмій // Ні на першій // Прийшов Месія // Осанна»* [4, с. 48]; «*Дай Боже кожному // Чого він хоче <...> Дай Боже кожному // Чого він хоче... Юді — гілляку»* [4, с. 57]; «*І Соломея сто голів віддасть, кохання відсіче, // І те, що в грудях так болить, лікується її мечем»* [4, с. 210]; так і на позначення біблійних топонімів: «*Голгофи чекають вибраних»* [4, с. 25]; «*Але мабуть ніколи вже я не знайду // Шлях в колишній едемів світ»* [4, с. 28]; «*пiстрявий різнолюд завжди жив у Вавилоні»* [4, с. 76].

Переоцінка ролі потенційних можливостей людини на межі ХХ—ХХІ століть призвела до антропологічного песимізму, тому поет часто засуджує недосконалість людини, що виявляється в біблійних алюзіях: «*Відходять в минуле святіші Синаю скрижалі <...> В минулім за нами забуті скрижалі священні»* [4, с. 252]; «*Піраміди // о // тутанхамон // тут // а там // хам // а де ж сим // де іафет // де потоп»* [4, с. 141].

Біблійні образи в рецепції Юрка Покальчука проектується на сучасні реалії, допомагають в алюзійній формі передати стан як ліричного героя, так і самого автора в умовах потворної дійсності.

Літературна алюзія натякає на справжню або вигадану подію, яка, за визначенням І. Гальперіна, «не відновлює добре відомий образ, а витягує нього додаткову інформацію» [1, с. 110]. Так, алюзії з додатковою семантико-образною функцією розширюють традиційне сприйняття літературних героїв: «*Очі розплющ // хто це перед тобою // юний Віій»* [4, с. 92]; «*І раптом востанне — // Україна як очі Вія»* [4, с. 239]; «*Можже Робінзон зумисно // лишився на острові // коза папуга // п'ятниця // 13»* [4, с. 140]; «*Краще бути Дон-Кіхотом у Ламанчі, // Дульцінею десь шукати в позахмарах, // Краще бути безнадійним в ідеалі, // Аніж скніти у буденних злих примарах <...> Дон-Кіхоти, ви брати мої по крові, // Дульцінеї, най вам Бог кохання зичить, // Тільки нині час смеркання й нелюбові, // То ж бо відьма най співає, що їй личить»* [4, с. 264].

У збірці Юрка Покальчука активно представлені іменні алюзії на письменників, композиторів і художників, що входить в індивідуально-авторську інтертекстуальну систему: «*Данте сказав <...> Що це пане Аліг'єрі»* [4, с. 102]; «*Мікельанжело //*

Леонардо // Шекспір // Гете // Кортасар // Що вони шукали // Хотіли чого // У що вірили // І чого досягли» [4, с. 163]; «Відьма // Чума // Кортасар // Голий острів» [4, с. 169]; «Пронав слух // Навіть на Страдиварі не вийде» [4, с. 116]; «Моцарт серед снігів // Чув тільки сніг // Слів» [4, с. 168]; «...музика на всіх // поверхх була інша хотілося іншого настрою — // як від Баха або Майлса Девіса» [4, с. 267]. Такі іменні алюзії відіграють важливу роль у конкретизації образу автора, характеру його художнього мислення. Звертаючись до того чи іншого образу, автор демонструє власне розуміння його, розкриває своє відчуття культури. Це відчуття-осмислення зумовлює в певному сенсі пафос твору, його тональність, енергетику. До цієї групи можемо віднести й такі алюзії-топоніми: «Але так воно далеко, // Так далеко // Те прекрасне Ельдорадо!» [4, с. 196]; «Я загинув під Бродами // Я любив нашу землю» [4, с. 188]; «Ми лишилися під Бродами // Не забувайте нас!» [4, с. 188]. Топоніми традиційного походження, які використовуються автором у структурі твору, увиразнюють його уявлення про художній простір, беруть активну участь у формуванні й конкретизації моделі авторської картини світу.

В аналізованій збірці антична міфологія присутня як прецедентний текст і виражається через алюзії, які часто пов'язані з міфологічними сюжетами й наділені конотативним змістом, наприклад: «Я пройду крізь замислені хмари // Без надії Сізіфом упертим» [4, с. 41]; «Мій брате Ікаре // то не сонце тобі // розтопило // на крилах той віск // то невіра чиясь» [4, с. 71]; «зглянься Парко <...> шкода старої Парки» [4, с. 89]; «а далі буде // Брут біда труна» [4, с. 93]; «Янгол // Ясон // Золотий баранець // Не треба красти // Він дається з неба тим хто вірить // Україну» [4, с. 132]. Таким чином, дані алюзії вносять у поезію Юрка Покальчука додаткову семантику й виконують асоціативну функцію. Можна навести не менш яскраві приклади такої моделі: «Бо в проваллі Аїду // Палає нищівний вогонь // І в нього немає марення <...> Інша ріка // Інший Стікс // Інший пошук поламаних в юності весел» [4, с. 22]; «Дарма Тесея так кохала Аріадна // Бо зрада виїсть і любов і страх // Покути» [4, с. 170].

Як бачимо, у поезії Юрка Покальчука алюзія як засіб побудови інтертексту становить згорнуту інформацію, отриману з попередніх текстів, вона є лише одним зі шляхів реалізації прихованого смислу інших систем: Біблії, світової літератури, живопису, історії, міфів, музики тощо; алюзія передбачає вихід за просторово-часові межі даного тексту, що не є характерним для інших видів прихованого смислу.

Творчий «діалог» Юрка Покальчука з рецепієнтами різнобічний. Ремінісценція як інтер-

текстуальна форма в поетичній збірці письменника відшукує нові інтелектуальні припущення, на ґрунті яких автор висловлює своє ставлення до світу й сучасника в ньому, завдяки чому його поезії «інтелектуальні». Окрім того, визначення елементу тексту як ремінісценції залежить від індивідуальної читацької установки: те, що одному читачеві може здаватися запозиченням, в очах іншого — звичайний збіг; асоціативна основа цієї категорії визначає її принципову невичерпність.

Так, в збірці «Не наступайте на любов...» ремінісценції характеризуються відсиланням до творів класиків української літератури, зокрема таких авторів, як Панас Мирний («Колись коли ревли оті воли» [4, с. 92]), Тарас Шевченко («Аж уночі озвалася сичі» [4, с. 171]), Олександр Олесь («Я тебе вибрав і я тебе ні // Радість змішалася з журбою» [4, с. 187]), Леся Українка («пошук ідеалу втома від зрад і здавань нескінченний // біг лет бунт зневіра але без надії сподіваюсь» [4, с. 275]; «Я вже без надії // І без сподівання / Сьогодні і завжди // В цю мить як останню // Я все ще чекаю» [4, с. 182]) і Павло Тичина («на площі загублені чийсь очі // чи не ваші панно Інно // є сніги // вікно щоправда // висадили // в оксамитову революцію» [4, с. 76]; «коли влягається вже зовсім шал насолоди <...> я пізнаю життя // в глибинній його частці // бо я стверджуюсь // утверждаюсь і я живу я існую я є на цьому світі // і в цю мить я перемагаю» [4, с. 272]). Іронічне переосмислення творчості останнього автора дає змогу поету передати як художньо-іронічну панораму суспільного життя України початку ХХІ століття, так і власне світовідчуття.

Для творчої манери Юрка Покальчука, за нашими спостереженнями, точне **цитування** (особливо цитування з використанням маркерів і вказівкою автора) не є характерним прийомом. Для ідіостилю поета найбільш поширеним прийомом введення цитати є її безпосереднє використання в тексті, як із виділенням лапками («може їй заграти „Ой не ходи, Грицю...“» [4, с. 89]), так і без (наприклад, назва твору Михайла Коцюбинського «Коні не винні» [4, с. 57]). Цитати в поетичних творах Юрка Покальчука характеризуються тим, що в них відсутня атрибуція, тобто не вказується ні автор, ні твір, з якого взято цитату.

Паратекстуальність виражає відношення твору до свого заголовка, епіграфа, передмови й післямови. Значимим засобом інтертекстуальності в ліриці Юрка Покальчука є **заголовки-алюзії**. У поетичному доробку митця заголовки у своєму складі іноді може містити інтертекстуальні прямі вказівки на текст, з яким відбувається діалог. Наприклад, назви віршів «Адам» [4, с. 9], «З Екклесіяста» [4, с. 166] вказують на тексти Біблії; «Диоген» [4, с. 25], «Молитва Дедала» [4, с. 29], «Ікар» [4, с. 71], «Парка»

[4, с. 87] запозичують сюжет численних античних міфів; «Вій» [4, с. 92], «Голий король» [4, с. 20], «Краще бути Дон-Кіхотом у Ламанчі...» [4, с. 264] семантично співвідносяться з такими авторами світової літератури, як М. Гоголь, Г.К. Андерсон і М. де Сервантес; назви поезій «Як Пушкін» [4, с. 217], «Смерть Гоголя» [4, с. 239] асоціюються з класиками російської літератури, а заголовки «Останній герой» [4, с. 256], «Група крові» [4, с. 167] відсилають читача до творчості рок-музиканта Віктора Цоя.

Присвята — ключова вказівка, яка допомагає глибше зрозуміти мотиви, підтексти, засоби поетичної метамови. Ілюстрацією можуть слугувати поезія «Дорога часу», присвячена Юрію Андруховичу («перверсійний герой // втонув у // перфектності // сторонніх вод» [4, с. 80]), «Ікар» — присвячена Тарасові Бурку, музиканту, який грав у гурті «Вогні великого міста» Юрка Покальчука («Мій брате Ікаре // то не сонце тобі // розтопило // на крилах той віск // то невіра // чиясь» [4, с. 71]), «Знак питання» — Михайлові Барбарі, українському співаку та актору («Розділові знаки // живуть незалежно // у них своє буття // поза текстом» [4, с. 77]). Яскравим прикладом міжтекстової взаємодії є присвяти таких поезій, як «Сон» — Ігореві Ринаруку («Поети йдуть // віттар // скажена рать // що присяглась // словесності на вірність // тобі на картах випала // не вірність» [4, с. 85]), «Хвилини з учора» — Опанасові Заливасі — українському живописцю, відомому правозахиснику-шістдесятнику («Останні хвилини з учора // Нині зависли // Світилось червоне // Коло не зійшлося» [4, с. 135]), а також поезія «Свобода» — присвячена пам'яті Нестора Махна («Звиваючись у сексакті // Я вільний // Випиваючи гранчак самогонки // Я вільний // Народжені вільними // Умирають вільними» [4, с. 57]).

Ще однією типовою формою ліричного контакту поетів є **епіграф** — цитата, через яку «автор відкриває зовнішню межу тексту для інтертекстуальних зв'язків і літературномовних впливів різних напрямків і епох, тим самим наповнюючи й розкриваючи внутрішній світ свого тексту» [5, с. 32]. Функції епіграфа багатопланові: іноді він відіграє роль експозиції, несе моралізаторський висновок, трактує алегоричний зміст, знайомить з ідеєю твору, його героями. У доробку Юрка Покальчука епіграф характеризує особливість стилю автора — розкриває його манеру означувати асоціативні зв'язки власних поезій з літературними традиціями. Наявність епіграфа завжди приваблює читача, оскільки дає змогу вступити у відкритий діалог з текстом. Так, у поезіях «Крило» [4, с. 146] та «Ельдорадо» [4, с. 195] епіграфи відповідно стверджують основну ідею творів: «Я сів не в той літак

// Він був з одним крилом...» — це слова М. Вінграновського; «І ніч і день // Скачи вперед, // Як хочеш знайти Ельдорадо!» — слова Е. По.

Ще однією наявною формою орієнтації Ю. Покальчука на інших авторів є **гіпертекстуальність** як висміювання і пародіювання іншого тексту. Прикладом пародії в аналізованій збірці є поезія «Сад часу», яка проектує життя класичних героїв на сучасність та надає образам особливого колориту: «Жмут чужих конвалій // І сонний Цербер // І невтомний Брут // Веселу Дездемону обіймає // І місяць гострить // Зради п'ятий кут <...> Загаслий Цербер в буді тихо спить // А Брут бухає з комуністом чачу // І Цезар знає // Знають вже усі // Його заб'ють // За ним ніхто не плаче // А Дездемону в пекло відішлють <...> Ромео постарів // Джульєтті інших треба» [4, с. 151]; «То ж Брут зіп'ється // А Джульєтта вже // Кохає багатьох // Отелло геть зіпсів // А Дездемона шльондра учорашня» [4, с. 152]. Таким чином, Юрко Покальчук іронічно переосмислює моральні цінності сучасної людини.

Переклад, на думку Л. Грек, «вже за своєю суттю є полем реалізації інтертекстуальних зв'язків, точкою поєднання інтертекстуальних просторів вихідного та перекладного текстів» [2, с. 12]. Нами виявлено, що Юрко Покальчук переклав, не змінивши змісту, уривки пісень російського співака, лідера групи «Кіно» Віктора Цоя. Наприклад: «Побажай мені щастя в бою / Побажай мені / Не лишитись у цій траві / Не лишитись у цій траві / Побажай мені долі» [4, с. 167] — поезія «Група крові (За Віктором Цоем)», а також: «Доброго ранку останній герой / Доброго ранку тобі і таким як ти / Доброго ранку останній герой / Привіт останній герой» [4, с. 256] — поезія «Останній герой (За Віктором Цоем)».

Висновки. Інтертекстуальні чинники естетичної цілісності лірики Юрка Покальчука несуть на собі відбиток художнього світу автора. У результаті виражених авторських установок на діалогізм і поліфонію ліричних текстів інтертекстуальність стає в структурі знову створюваного тексту смислоутворюючим елементом, представником значного простору поетичної й культурної пам'яті. Для творчої манери Юрка Покальчука особливо характерна тенденція до оригінальної асиміляції («сплавлення») у ліричних творах інтертекстуальних форм, таких як алюзія (іменна, заголовки-алюзії), ремінісценція, точна цитата, присвята, епіграф, переклад, пародія.

У результаті поліфункціональності інтертекстуальних форм і засобів у поетичному доробку Юрка Покальчука асоціації, що виникають у кожній інтертекстуальній одиниці, формують додаткові прирошування смислів, що базуються на культурній

пам'яті й особливостях світогляду письменника, до яких у процесі сприйняття неодмінно підключається й культурна пам'ять читача. Багатство чужих текстів дозволяє митцеві створити образ різнобарвного, строкатого й контрастного світу. Інтертекстуальність створює своєрідну систему часу, де окремі проблеми висвітлюються з різної часової дистанції (минуле, теперішнє, майбутнє) і де сучасне, злободенне розглядається з позиції вічних цінностей духовної культури. У ліриці Юрка По-

кальчука йдеться про долю всього суспільства, про людину в широкому історичному й культурному контексті. Через синтез «свого» й «чужого» в поезіях письменника відбувається своєрідна полеміка з іншими епохами й культурами.

Перспективою дослідження є продовження вивчення форм і засобів інтертекстуальності в сучасних художніх текстах або текстах певного автора з метою визначення співвідношення форм інтертекстуальності з поетичним світом твору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / Илья Романович Гальперин. — М. : Наука, 1981. — 138 с.
2. Грек Л. В. Интертекстуальність як проблема перекладу (на матеріалі англомовних перекладів української постмодерністської прози) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16 / Л. В. Грек ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2006. — 18 с.
3. Ильин И. П. Постмодернизм. Словарь терминов / Илья Петрович Ильин. — М. : Интрада, 2001. — 424 с.
4. Покальчук Ю. Не наступайте на любов... / Юрко Покальчук. — Харків : Фоліо, 2008. — 276 с.
5. Фатеева Н. Типология интертекстуальных элементов и связей в художественной речи / Наталья Фатеева // Известия АН. — 1998. — № 6. — С. 25–38. — (Серия: Литература и язык).

REFERENCES

1. Galperin I.R. Text kak object lingvisticheskogo issledovaniya [Text as an object of linguistic research]. — M.: Nauka, 1981. — 138 p.
2. Grek L.V. Intertextualnist jak problema perekladu (na materialy angloprovnyh perekladiv ukrajinskoji postmodernistskoji prozy) [Intertextuality as an aspect of translation (in Anglophone Translation of Ukrainian postmodern prose)] : autoref. dis. ... kand. filol. nauk : 10.02.16 / Taras Shevchenko Kyiv National University. — K., 2006. — 18 p.
3. Ilyin I.P. Postmodernism. Slovar terminov [Postmodernism. Glossary]. — M.: Intrada, 2001. — 424 p.
4. Pokalchuk Yu. Ne nastupajte na ljubov... [Do not step on love...]. — Kharkiv: Folio, 2008. — 276 p.
5. Fateeva N. Tipologija intertextualnyh elementov I svyazey v hudozhestvennoj rechi [Typology of intertextual elements and connections in artistic speech] // Izvestia AN. — 1998. — № 6. — Pp. 25–38. — (Serija: Literatura i jazyk).

Forms and functions of intertextuality in the poetry by Yuriy Pokalchuk.

Makarenko L.V., PhD (Philology), Associate Professor of Ukrainian Philology, Sevastopol Municipal University of Humanities, e-mail: Larisa-Sevast@ya.ru.

Ivchenko K.M., graduate of Philological Faculty, Sevastopol Municipal University of Humanities, e-mail: karina.ivchenko.2013@mail.ru.

The article deals with the form and function of intertextuality in poetic collection by Yuriy Pokalchuk «Do not step on love». Through the analysis of different forms of actualization of «another's words» in the works by Yuriy Pokalchuk the continuous polylogue between artists from different eras was observed. Based on textual analysis three areas of intertextual interaction were identified: active writer refers to ancient mythology, the Bible, the works of world and Ukrainian literature. We found that the artistic style of Yuriy Pokalchuk especially tends to assimilate original («fused») to lyrical in works such as intertextual forms as allusion, reminiscence, exact quote, dedication, epigraph, translation, parody. The abundance of intertextual forms allows the artist to create an image of colorful and contrasting world.

Keywords: intertextuality, hypertextuality, paratextuality, allusion, reminiscence, quotation.

Макаренко Л. В., Івченко К. Н. Форми та функції інтертекстуальності в поезії Юрія Покальчука.

В статті йдеться про форми інтертекстуальності та їх функції в збірці поезії Юрія Покальчука «Не наступайте на любов...». Через аналіз різних форм актуалізації «чужого слова» в творчестві Юрія Покальчука прослідковується неперервний полілог художників різних епох.

Ключевые слова: интертекстуальность, гипертекстуальность, паратекстуальность, аллюзия, реминисценция, цитата.